

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 31 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy w Kutnie IV Wydział Pracy, oddalił wniosek powoda J. K. (1), o zabezpieczenie jego powództwa przeciwko A. K., o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi, z dnia 14 czerwca 2006 r., wydanego w sprawie o sygn. akt. IX Pm 1/03, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika J. K. (1), z dnia 23 marca 2013 roku w sprawie sygn. akt. VIII Po 1/12. Powód domagał się zabezpieczenia przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kutnie – A. M. o sygnaturze Km 984/11, do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania.

W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wskazano, iż powód wbrew dyspozycji art. 730 k.p.c. nie uwiarygodnił dochodzonego roszczenia. Sąd podniósł, iż roszczenie jest wiarygodne, jeżeli istnieje słuszna podstawa do przypuszczenia, że ono istnieje. Oczywistym jest, iż uprawdopodobnienie roszczenia nie oznacza jego udowodnienia, które jest przesłanką merytorycznego rozstrzygnięcia danej sprawy cywilnej. Jednakże wymóg uprawdopodobnienia nie oznacza, iż można przyjąć tylko i wyłącznie przedstawione w pozwie oraz wniosku twierdzenia danej strony procesu. Sąd rozstrzyga bowiem wniosek o zabezpieczenie na podstawie dowodów znajdujących się w aktach sprawy. Sąd podkreślił, iż zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c., na który powołuje się powód - dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, albo jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane, przy czym, gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, albo też jeżeli małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c., wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się.

W niniejszej sprawie zdaniem sądu powód nie uprawdopodobnił, aby wystąpiła którakolwiek ze wskazanych wyżej przesłanek pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego. Nie można bowiem abstrahować od okoliczności, iż tytuł wykonawczy wobec powoda jest oparty na art. 787 kpc, a więc nadaniu klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika. Biorąc zaś pod uwagę twierdzenia i dowody przedstawione w pozwie i wniosku o zabezpieczenie nie ma podstaw do uznania, iż powód uprawdopodobnił zgłoszone roszczenie w sposób wystarczający do zabezpieczenia.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł powód.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania zaskarżonego orzeczenia polegający na przyjęciu, że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki do udzielenia zabezpieczenia, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że roszczenie powoda jest uprawdopodobnione, bowiem wierzytelność A. K. względem M. K. miała swoje źródło w delikcie, zatem jest ona odpowiedzialnością osobistą, a wierzytelność nie wynikała z czynności prawnej dokonanej przez jednego z małżonków za zgodą drugiego zgodnie z art. 787 na który powoływał się wierzyciel A. K..

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o zmianę przedmiotowego postanowienia, zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kutnie – A. M. o sygnaturze Km 984/11 do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy w Łodzi, zważył, co następuje:

Zażalenie jako bezzasadne podlega oddaleniu w całości. Rozstrzygnięcie Sądu I instancji znajduje bowiem oparcie w obowiązujących przepisach prawa

Art. 730. § 1 kpc. stanowi, że w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Zgodnie zaś § 2 ww. artykułu sąd może udzielić zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania lub w jego toku.

Z art. 730¹ § 1 kpc. wynika, iż udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. W § 2 tego artykułu wskazano, iż interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Uprawdopodobnienie roszczenia dotyczy faktu jego istnienia, a nie okoliczności, że może ono powstać w przyszłości. Niedopuszczalne jest bowiem zabezpieczenie roszczeń, które mogą powstać dopiero w przyszłości (J. K., A. Z.). Kwestię tę należy odróżnić od zagadnienia zabezpieczenia roszczeń niewymagalnych (zob. uwaga 4 do art. 730).

Przez uprawdopodobnienie należy rozumieć z kolei wykazanie faktów, które może się odbyć bez zachowania szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym (art. 243 kpc). Środkami uprawdopodobnienia mogą być również oświadczenia stron czyli środki prostsze niż środki dowodowe.

Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia odpowiada obowiązkowi uprawdopodobnienia wiarygodności roszczenia. Uprawdopodobnienie roszczenia w postępowaniu zabezpieczającym, przy uwzględnieniu treści art. 243 należy rozumieć w ten sposób, że uprawniony powinien przedstawić i należycie uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia. Uprawdopodobnienie dotyczy w praktyce dwóch aspektów. Odnosi się ono zarówno do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie i które powinny być przedstawione, a ich istnienie prawdopodobne w świetle dowodów oferowanych przez uprawnionego, jak i do podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje podstawę normatywną.

Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 9 września 1961 r., IV CZ 54/61 (OSNC 1963, nr 6, poz. 114) stwierdził, że sąd w postępowaniu zabezpieczającym jest uprawniony oceniać wagę przesłanek uwiarygodniających roszczenie przez ich porównanie z przesłankami, które podważają uprawdopodobnienie powództwa. Przy badaniu, czy roszczenie jest wiarygodne, sąd powinien uwzględnić także znajdujący się w aktach sprawy materiał, który podaje w poważną wątpliwość okoliczności mające uprawdopodobnić żądanie. Stanowisko to wskazuje, że sposób oceny wiarygodności roszczenia powinien być uzależniony od stanu materiału dowodowego w sprawie, a zatem wpływ na sposób oceny wiarygodności roszczenia ma również to, czy wniosek o udzielenie zabezpieczenia został zgłoszony w toku postępowania, po przeprowadzeniu chociażby częściowo dopuszczonych przez sąd dowodów. Wskazuje na to także treść art. 738.

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 2 grudnia 1968 r., I CZ 10/68 (OSNC 1969, nr 7–8, poz. 145) Sąd Najwyższy stwierdził z kolei, że ocena wiarygodności roszczenia o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w aspekcie zasadności wniosku o zabezpieczenie powództwa wymaga rozważenia, czy wiarygodność ta jest usprawiedliwiona podstawą powództwa, nie zaś tym, czy wszczęta egzekucja jest prowadzona prawidłowo; na nieprawidłowe bowiem czynności komornika służy skarga (art. 767), której zadaniem jest te nieprawidłowości usunąć.

W myśl powoływanego już przez Sąd Rejonowy art. 840 § 1 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które

nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy skarżący podnosząc, iż wierzytelność A. K., względem M. K., miała swoje źródło w delikcie, zatem jest ona odpowiedzialnością osobistą, a wierzytelność nie wynikała z czynności prawnej dokonanej przez jednego z małżonków za zgodą drugiego zgodnie z art. 787 kpc, na który powoływał się wierzyciel A. K., jak słusznie podniósł Sąd I instancji żadnej z ww. przesłanek pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności nie uprawdopodobnił. Wskazanych przez powoda okoliczności nie sposób podciągnąć pod żadną z wymienionych podstaw, które mogły by doprowadzić właśnie takich skutków.

Ponadto podkreślenia wymaga iż dłużnikowi przysługiwała możliwość podnoszenia wskazanej argumentacji w zażaleniu na postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności przeciwko jego osobie jako małżonkowi dłużnika. Z możliwości tej jednak z niewiadomych względów skutecznie nie skorzystał. Wobec tego w chwili obecnej powyższe tezy skoro nie uprawdopodobniają żądania pozwu nie mogą prowadzić do uchylecia czy zmiany wydanego rozstrzygnięcia.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.